

*
Megjelen csütörtökön

Előfizetési ár:

Egész évre 9 kor — fill.
Fél évre 4 kor 60 fill.
Negyed évre 2 kor 40 fill.
Egyes szám 20 fill.

*

HONTI LAPOK

*
Szerkesztőség és
kiadóhivatal.
Ipolyságon.

Hivatalos és magánhirdetéseket mérsékelt árszabás szerint.

*

Felelős szerkesztő: HALÁSZ FERENC.

Ipolyság, 1900. március 15.

Szent nap.

(Március tizenöt.)

Történelmünk legragyogóbb lapját újra elfordítottuk. Március tizenötödikén, mint annyi változatos és hosszú esztendőn át, újra áldozati tüzet gyújtottunk az emlékezés oltáránál a szabadság dicsfényes géniuszának.

Március tizenötödike a honfi lelkesedésnek szentté koronázott napja. Március tizenötödikén sugárzó glóriában kel föl a nap és mikor újra lebukik, csodát látnak a földgömb másik felén lakó népek. . .

Itt nálunk virágba borul minden és sebes szárnyu szellők viszik szét a tavasznak, az ujhodó életnek mámoros leheletét. Mintha a nagy márciusi nap ébresztené föl a földet mély, szolgálai álmából.

Nagy ennek a napnak a dicsősége. Nagy minden nemzetek történetében, de legnagyobb a ma-

gyaréban. Március idusát megünnepelték a rómaiak, ünnep volt a gallok népénél. . . De vajjon mely nemzet ünnepelhetné inkább, mint a magyar?

Az a hasadó hajnal, mely 1848 március 15-én Pest utcáin egy zibongó nagy tettekkel készülő, lázas tömegre vetette halvány világát, a nemzet szabadságának hajnalhasadása volt. És mikor pár órával később a szabadság föl-kent apostolának ajkán elhangzott az országrendítő fölkiáltás Talpra Magyar! — megtörtént az, amit csak remegő kézzel mer leírni a krónikás: egy pusztá szóra, a lánglélek egy villanására, mint mágus-igére a rejtelmek zára, föl-pattant a szolgaság láncs a térer-ten ott állott az egy pillanat alatt megteremtett — szabad nép!

Mert az a nép, mely vasmarokkal törte le az ajtóról a bilincseket, amely Budán föl-pattantotta a börtön zárát s mely úgy állott zordonan a reszkető tanácsurak előtt, mint maga a kérlelhetlen

ítélet, már szabad volt. Szabaddá tette az az őserő, mely lakja minden ember fiának lelkét s amely ideig-óráig tán dermedt álomba sülyedt, de gátat szakítva, rombolva, zúzva tör ki, ha elhangzik az ébresztő szó.

És március tizenötödike éppen ezért a Petőfi napja. Mert bárha az idő méhe hordta magában e nap megszületését, de e születés-nél, e dicsfényben sugárzó hajnalhasadásnál úgy áll ott Petőfi, mint maga a megváltó nap. Mikor lánglelkéből kipattan a sugár, virágba borul a völgy-halom és szárnyat bont az ujhodó élet: sudárba szökken és virágban áll a szabadság fája. . .

Nemrég ünnepeltük őt a segesvári csatásikon, a honfiu könyvek nem rég hullottak sirjára, de Petőfi igazi ünnepe március tizenötödike. A nemzetek és egyházak szentjeit haláluk napján szokták ünnepelni. Petőfit akkor is ünnepeljük. De Petőfi megdi-

A magyar hölgyek szabadságharcunk alatt.

Ötvenkettedszer fordult meg tengelye körül a lomha föld, mióta felhangzott Kárpátoktól Adriáig Petőfinek „Talpra magyar” szózata, melynek hatására alatt mintegy varázsütésre ocsudott fel a nemzet delejes álmából, melyet az önkényes hatalom bocsátott szemére.

Ez a nap, melyen az epokális ébredés történt, 1848-nak március 15-ik napja, a mikor megszületett a magyarszenháromságunk: testvériség, szabadság, egyenlőség!

Március idusa! Nagy isten! Megdobban a szív, hálát rebeg minden ajak neked Alkító e nagy napon, hogy ők a hősök, — a kikre gondolni áhitat, s a kikről beszélni imádság nekünk — dicsővé, halhatatlanná tették a magyar nevet.

Magasztos vívmányunknak méltó részei voltak magyar hölgyeink is. — A magyar hölgy ezeréves történelmünk minden idejében jó védő szelleme, őrző anyala volt drága hazájának, szeretett nemzetének, de sohasem nyílt annyi alkalma azt kimutatni s nem is érezte hivatását annyira, mint dicső önvédelmi harcunk alatt.

Csodálatos kor lehetett az! Fájdalom, mi csak őszbe borult jórészt sir szélén álló apáinktól hallunk felele bűvös regéket, mesészerű mondákat, melyek innen-

onnan legendákká, mithoszokká válnak. Boldogok, kik szuronyuk hegyével, s kardjuk élével teheték világászólóvá a magyar nevet s utódaik által irigyelt tanúi lehettek hölgyeink áldozatkész honszerelmének.

Megalakult az első felelős magyar minisztérium, betöltték a nemzet kívánságai, megvalósultak legvérmesebb reményei, leghihetlenebb ábrándképe. Csoda-e, ha onnyi örömet nem viselhet el nyugodt kebel, ha férj nejének, szerető szép kedvesének mondja el mérhetlen boldogságát, ha a nemzet a nagy események emlékére fényárba borítja fővárosát, nemzeti lobogókkal, szabadság, szűzi erény s boldogító remény színeivel játszadozik az enyhe tavaszi szellő, ezernyi-ezer ember nyüzsg az utcán, s ezernyi-ezer ember mosolygó arca hirdeti a nemzet kimondhatlan örömét.

S hol vannak a nők, hol a magyar hölgyek. Az istenségnek e bámulatos, hódolatra s imádatra gerjesztő teremtményei, a földi élet édesítő angyalai? Ott vannak ők! Ott vannak az ujongó tömegben, a nemzet színe-virágjával, ártatlan szüzek, szende leányok, nemzetünk igéző, szemet-szívet megragadó viseletében, Himnes virágos szárnyu pillangókként repkednek ide s tova s ragyogó szemekkel nem földi boldogságot sutogó ajakkal tűzik fel ifjaik keblére pici kezük készítette három színű rózsáikat.

Egyszerű pórasszonyok, előkelő megje-

lenésű delnök ferjeik keblére borulva sirják el örömkönnyeiket s élemedett koru tiszta arcu matrónák imára kulesolt kezükkel kérnek áldást a magyarok Istenétől az ujjongó ifju nemzedékre.

A mámor eltűnt, a esalódás napja köszönött be. A szabadsággal, egyenlőséggel, testvériséggel megkínált nemzetiségek galád bujtogatásokra fegyvert fognak drága hazánk ellen s irtó háborut kezdenek árva fejük ellen. Lángtengerben a hon; faj gyűlölet lángja már-már összesapni készül, oltószere nem viz hanem vér, szép piros meleg vér, mely honfi szívek mélyéből bugyan ki.

Egy szó, egy kiáltvány, vagy még az sem, a honleányok egy pusztá gondolata kellett, hogy egyszerre eltűnjön minden ékszer a magyar hölgyekről, hogy még az egyszerű parasztasszony is elhozza a haza oltárára imádságos könyvének ezüst karpocsaikat is. Villogó gyémántok, drága köves gyűrűk kedves nevekkkel bevésve, arany fülön függők, nyakékek, karperecek, órák, láncok szóval minden ami beceses, a mi drága, halom számra vándorolt az ország szívébe a haza oltárára. — Életünket nem áldozhatjuk a honnak, így szól Kolozsvár két bájos fiatal leánya Sziiveszter Zsuzsanna és Balázs Kata, — karjainkkal nem szolgálhatjuk azt, de míg a haza vészfelhőkbe borult képén aggódva függnek lelkeink, míg zászlóink

csőülésének napja korábban esik halálánál.

Szent Petőfi napja: március tizenötödike! Ötvenkét év viharfelhője és rügyfakasztó napsugara vonult el a hon felett, mióta az a nap elmúlt. De el fognak viharzani évezredek és e nemzet élni fog még, március tizenötödikén akkor is minden ujhdó tavasszal áldozati tűz fog gyulni az emlékezés oltárán.

A Szabadság, Egyenlőség és testvériség eszméi átöröklődnek a messze eljövendő nemzedékekre és bátyáit, melyeket az emberi szeretet emelt, nem fogják ledöntetni modern áramlatok, modern jelszavak.

Március idusa mindörökké e hármasszörme diadalának emléknapja lesz!

A h é t r ől.

MARCIUSI DAL.

*Tavaszi szél fuallata
Zug a tájon végig,
Kis pacsirták édes dala,
Felhallik az égig.
Azt csicsérgi a kis madár
Gyöngyörűen, szépen:
„Itt van március Idusa,
Ünnepeljél népem!”*

*Ma van a nagy évforduló,
A szabadság napja,*

*Történelmünk legdicsebbik,
Leggyönyörűbb lapja.
Hallgassátok a pacsirtát
Azt dalolja szépen:
„Ma van március Idusa,
Ünnepeljél népem!”*

*Ünnepeljen minden magyar
S tegyünk esküt arra,
Nem engedünk láncot verni
Soha a magyarra.
Hallga csak, a csalogány is
Azt dalolja szépen:
„Ma van március Idusa,
Ünnepeljél népem!”*

*Álljon talpra minden magyar,
S esküdjön meg rája,
Számíthat rá, ha szükség lesz
Mindenkor hazája.
Zengjen a dal, zengjen bátran
Végig a rónákon:
„Mi leszünk az első nemzet,
Az egész világon!”*

Szentmiklósy Mihály.

— **A főispán fogadónapja.** Horváth Béla főispán tegnap székvárosában időzött és szokott fogadó napját is megtartotta.

— **Az egyházmegye köréből.** A király Gaibl Sándor garamkövesdi esperesplebánost a pozsonyi társas káptalanban örkanonokká nevezte ki. A kitüntetett egyházi férfi visszavonulva, kizárólag papi hivatásának élt Garamkövesden.

— **A közigazgatás köréből.** Horváth Béla főispán Czompó Ede nagymarosi lakos végzett joghallgatót közigazgatási gyakornokká nevezte ki.

— **Március 15. Ipolyságon.** Ma üljük 52. ik évfordulóját 1848. március 15-ének, a nagy napnak, mikor együtt dobbant az egész nemzet szíve, a mikor együtt érzett az egész ország, a mikor

felszabadult bilincseiből a nyomtatott szó. megszületett a sajtószabadság és vele együtt a szabadság, melyet később is csak elfojtani, de megsemmisíteni nem lehetett. E legendás idők megörökítésére ugyan törvénybe iktatták április 11-ikét, de a valódi lélekemelő ünnepünk mégis március 15-ike marad. Az egész országon végigzug a lelkesedés e nagy nemzeti ünnepen, a melyhez hasonlót a világ összes nemzetei alig tudnak felmutatni. Nekünk nincsenek ugyan elég eszközeink e csodás nap méltó megülésére, de mindig akad egy lelkes kör, mely az ünnep eszméjét felveti, és a közönséget az ünnepségekbe beleragadja. A Gondúzó asztaltársaság, mint tavallal is kezdeményezte az ünnep megülését. Előadnak a városházán alkalmi darabot lesz faklyászene és bankett. Lelkes felhívása így hangzik:

Tisztelt polgártársak!

Az 1848-49-es események hajnalának évfordulóján március 15-én ünnepet üt a magyar nemzet. Nekünk ipolysági polgároknak is ünnepelnünk kell! E nap jelentőségét méltatnunk nem szükséges! Érti ezt szíve mélyén minden magyar ember, minden magyar hölgy. Öltön e napon minden ház zászlódiszt, csillogjon az utolsó kunyhó ablakában is világosság! Gyujtsunk fényt lakásunk ablakaiban, és gyujtsuk meg a hazaszeretet szent tűzét is szíveinkben!

Az ünnepségek programja következő. Este 6 órakor *diszélőadás* a városházán. Színre kerül! „A magyar honvéd, vagy Budavár bevétele 1849-ben” című hazafias darab. Előadják a „Gondúzó” asztaltársaság műkedvelő tagjai. 8 órakor *faklyásmenet*. Indulunk a városházától. Ott osztjuk ki a faklyákat. A menet a város főterén felvonnul, a hol a „Talpra magyar” és „Him-

győzelméért minden nap imádkozunk, addig nélkülözésekkel megtakarított fil-léreinket, sőt szeretteink emlék tárgyait is édes hazánk oltárára tenni honleányi kötelességünknek ismerjük.

A székely nő két kitanult fiát, lelke büszkeségét e szavakkal küldte a véres harcmezőre; „ugy lesztek székely apátoknak és a hazának méltó fia, ha ellenségeinket legyőzve tettek ide vissza.” S ki gondolna megindulás nélkül az anyára, ki hallotta az ágyuk dörgését, ádáz esata zaját, melyben három édes gyermeke minden pillanatban a halál martaléka, felsóhajt: „miért halt meg a negyedik, miért nem vesz az is részt a szent küzdelemben.” S ha nem volt a magyar hölgynek fia, sem férje, kit elküldene, letépte kertje összes legdrágább virágait, koszorukba fontá, s azokkal övezte, jutalmazta meg a diadalmasan visszatérő hőseinket. Hölgyek küldték őket a csatába, hölgyek várták, — himezték a lobogókat, melyek alatt küzdöttek, s visszatértükkor hölgyek vártak rájuk koszorukkal, forró ajakkal, édes csókkal. Ki ne hallotta volna hírét Károlyi Györgyné grófnának, ezen előkelő és dús gazdag főúri hölgynek, a ki, midőn az első magyar huszár és osztrák had kitakarodása után Budapestre érkezett, odament a napbarnított egyszerű vitézhez és megcsókolta a — kezét. „Legyen ez a köszönetem, hogy a hazáért harcolsz” szólt elragadtatással.

Csoda-e tehát ha honvédeink kirohan-

tak az ágyuk bömbölő torkának, s lehozták volna az ég ragyogó csillagát is, mikor győzve oly szép csillagok mosolyogtak rájuk, s megsebesülve bájos angyalok örködtek felettük. — Mert ha volt virágja, csókja, forró ölelése, volt a magyar hölgynek gyógyító keze a honért küzdők, megsebesültek s kis keze varrta lobogók alatt elhulltak számára is. Ha nappal süttött, főzött, virágcsokrot, koszorút font; éjjel zászlót himzett, s tépést készített. azt a hareba indulók, ezt a sebesülten megtérők részére. Egy csatatér volt az egész ország, küzdött, véres sebeket osztott minden férfi. Egy tábori kórház volt az egész hon; ápolt gyógyított, sajgó sebeket hegesztett minden honleány. Ezeknek a ragyogó hölgyesapatnak élén ott találjuk Kossuthnét, ki mint a megsebesült harcászok ápolására alakított nőegylet elnöke ily kiáltványban hívta fel a magyar hölgyeket: „Mi nem küzdhetünk a vitéz férfiak sorában, de beköthetjük a szenvedő honvédek véres sebeit s megszeliidíthetjük a szenvedő honfiak fájdalmait. Akaratban és tettben egyesüljete e szent célra, szerezzon be mindegyik annyi korodai készlete, mennyi legalább egy-egy vitéz ápolására szükséges, hogy a véres győzelmű nap bekövetkeztével lerójjuk a köszönet tartozását, mely hazánk felszabadítóit illeti.”

Kossuth nejének példaadása lelkes követőkre talál. Battyányi Lajosné grófné, Károlyi Györgyné grófné, Damjanichné

Csernovics Emilia, Révayné báróné két bájos leányával Gizellával és Rózsikával, Teleky Blanka grófné, Teleky Edéné grófné, Kossuth nővére Meszlényiné, Garay Jánosné, Pázmándy Dénesné stb. stb. mind kivették méltó részüket e szent és magasztos munkából.

Csányi László kir. biztos felhívása a magyar hölgyekhez, melyben a hosszas hadjáratban elnyűtt fehérneműk pótlását kéri, nem hangzott el hatástalanul. Fölfogta és visszadobogta azt a magyar nők honszerető szíve. — Országszerte betegápoló nőegyesületek alakultak. Csaknem valamennyi magyar úri ház az irgalmas-ság egy-egy kápolnája lett. A szalon asztal tépéssel telt meg, a nők piciny ujsa sebkötők készítésén buzgott. Csak a szatmármegyei hölgyek 40 mázsa tépést adtak át a kórházaknak s ezen felül 7000 drb. fehérneműt vartak meg.

Számosan mint betegápolók keresték fel a csatamezőket, segédelmet nyújtva a sebesülteknek és haldoklóknak. Horváth Anna, Horváth József tábori törzsorvos fiatal neje Titelnél bámulatos önfeláldozásával annyira kitüntette magát, hogy Perczel tábornok külön napi parancsban emlékezik meg érdemeiről.

Szólna-e a leány most így kedveséhez: „mutasd meg irántam való szerelmedet a haza iránti szeretettel, menj, szolgálj most karddal a hazának, s ha eleget tettél, térj vissza hozzám, tied leend, dijjul szí- vem és egész életem!” A nő pedig így

nusz" oléneklése után *bankettre* gyűl össze Hopfinger vendéglőjébe. A színi előadás belépti díja 1 korona, karzat 40 fillér, a vacsora ára 1 korona 20 fillér. Meghívókat nem boesátottunk ki külön, ez sértene önézetünket! E napon mindenkinek részt kell venni az ünnepségeken. Viszontlátásra! A „Gondülő” asztaltársaság rendező bizottsága.

Hisszük, hogy közönségünk nagy számban ad estére méltó keretet e nap megünneplésének.

— **Március 15 Korponán.** Korponán is ma hazafias ünnepet rendez az ottani kaszinó, Széchenyi társaság és iparos önképzőkör, dícséretesen karöltve. Reggel 8 órakor az ottani vártemplomban *ünnepi mise*. Utána a közönség a városi fogadó nagytermébe vonul, hol élénkezik a himnusz, Matuzák Mihály ünnepi beszédet mond. Bokkelen Gusztáv és Miklósi Pál alkalmi verset szaval, vegyes kar a Talpra Magyart énekl. Este 7-kor közös vacsora. A várost fellebögözzák.

— **Március 15 Bábban.** A *bátvidéki kaszinó* a nemzeti ünnep évfordulója alkalmából ma délután diszközgyűlést tart. A diszközgyűlést közös társasvacsora követi.

— **A pénzügy köréről.** E k k e r t Antal lévai kir. pénzügyigazgató a napokban az ipolysági kir. adóhivatal ügymeletét vizsgálta. Látná be végre a pénzügyi kormány, hogy a helyzet tarthatatlan, a kir. adóhivatal személyzete megleszített munka mellett sem bírja az ügyeket tovább ellátni, és egy adóhivatalnak Vámos-Mikolán való felállítására immár elutasíthatatlan szükség.

— **A törvénykezés köréből.** Az igazságügyi m. kir. miniszter Liszkay Sándor ipolysági kir. törvényszéki díjnyokot a nagy-rőczei kir. járáshírséghez irnokká nevezte ki.

szólna férjéhez: „a hazának szüksége van most rád! Menj, szeresd hazádat most jobban feleségednél. Menj, a haza szenved, véres könnyeket hullat, s ha megtevéd, mivel tartozál, jöjj epedő szívemre, ölelésem s szerelmem akkor üdvözítőbb leend!”
Nem egy menyasszony maga küldte jegyesét a honvéd zászlók alá. Ha elesett, megsiratta, ha visszatért koszorút font homlokára. — Statistikai adatok igazolják, hogy önvédelmi harcunk alatt az esküvők száma csaknem negyedére apadt. Ugyan ki is nősült volna ilyen vérzivataros időszakban? Hiszen maguk az ifjak is ezt dalolták:

Ti leányok maradjatok pártába,
Igaz magyar nem szoríthat karjába,
Ki hon marad; nem érdemel,
A ki elmegy, annak nem kell feleség.

Lugoson Léva Mariska egy ragyogó szépségű menyecske elvált duggazdag férjétől, mert a gyáva ember nem akart honvéd lenni.

Ily nők álltak hőgyeink élén. Ilyenek gondoskodtak édes hazánkért küzdő honvédeinkről: ilyenek járták be a csatamezőket, mind megannyi élet angyalt a halál országában, segítve, ápolva, vigasztalva a hol csak lehetett. — Mily lángoló honszerelem, mennyi önmegtartózkodás kellett ahhoz, hogy a gyenge nő odahagyva kényelmes otthonát, hóban, vízben, sárban, fagyban, erejét meghaladó fáradsággal küzdve kísérelje égi nemtőként a honvédesapatokat. — Ott lenni a fegyvertűzben, ágyuk dörgése közt, s midőn már minden

— **Uj anyakönyves.** A belügyi. m. kir. miniszter *Gömböczi* Ármán drégelypalánki jegyzősegéret a drégelypalánki anyakönyvi kerületben a születések és halálozások anyakönyvezésére szorított hatáskörrel helyettes anyakönyvesse nevezte ki.

— **Luczenbacher Pál halála.** idős *Luczenbacher* Pál szobi földbirtokos, a főrendiház életfogytiglan kinevezett tagja, a Bécs közelében levő Hüttelsdorfbán, a hol a múlt november óta súlyos betegségben gyógykezeltette magát, március 11-én 83 éves korában meghalt. Az elhunyt a ki fakeskedéssel, és nagy vállalatokkal óriási vagyont szerzett, egyike volt az ország leggazdagabb embereinek. Életrajzi adatai a következők: 1818-ban született Szobon, mint Luczenbacher Jánosnak, egy egyszerű halásznak a fia. Atyja később mint hajótulajdonos és fakeskedő tekintélyes vagyont szerzett. Pál a bátyjával, Jánossal serdültebb korában kilépett az iskolából s folytatták s fejlesztették az üzletet, mely mind nagyobb vállalattá nőtte ki magát. Ők készítették a győr-szönyi vasut földmunkálatait, a szegedszörégi vasut töltését, a Püspökkladány és Nagy-Várad közt való vonal földmunkálatait, a Tétényig terjedő föld és vízi munkálatokat, ideértve az alagutat, a siófok-kánizsai vonal földmunkálatait stb. Szobról Budapestre tolt vállalatai központját, melynek egyik külvárosát milliókat érő fetelekkel hálózta körül. Szobon van birtoka, fűrészmalma téglagyára, kőbányája; továbbá gőzhajózási és hajózási vállalata. Óriási munkabírása, becsületessége és igénytelensége milliókat halmozott össze. Vagyonát 30 millió koronára becsülik.

Rengeg vagyona, mesés szerencsése dacára egyszerű puritán életű ember volt. Ritka akaratere mutat, hogy 70 éves

korában tanult meg latinul, hogy a klaszszikusokat eredeti szövegben élvezhesse.

Vállalatai nem igen engedték, hogy a köztvékenységben élénk részt vegyen. A 70-es években a szalkai járásban képviselőnek fellépett. A fővárosi törvényhatósági bizottságban játszott nagyobb szerepet. A királytól nemességet kapott szobbi előnévvel. A főrendiházban az első kinevezett tagok közt foglalt helyet, s mint ilyen az egyházipolitikai javaslatok ellen szavazott.

Az emberbaráti érzéseknek is áldozott. Az ipolysági közokrháznál tett nagyobb alapítványt, felesége emlékére Szobon Lujza nevű leánynevelő intézetet alapított. Fővárosi lapjainak közlése szerint jótékony, kulturális és hazafias célokra öt millió koronát hagyományozott. Ebből a fejedelmi hagyományból a szobi római katolikus plebániának 100,000 korona, a szobi szegényeknek 50,000 korona jutna.

Valóban nagy kár, hogy az elhunyt nábob e mesés hagyományok közt szülőmegyjéről annyira megfeledkezett, hogy kulturális vagy jótékony célra, például egy középiskolára, vagy egy szeretetházra nem hagyott alapítványt, melylyel szülőmegyjének jót tehetett volna, nevét pedig egy hálás utókor előtt örökre emlékeztetessé tette volna.

Idősebb Luczenbacher Pál haláláról a következő gyászjelentést adta ki a család:

In memoriam. Luczenbacher Jenő és neje Dressel Klára; Luczenbacher Pál és neje Jálcs Irma, valamint gyermekeik Mária, Lujza, Raul és Oktáv Luczenbacher Erzsébet és férje Forster Gyula, valamint gyermekeik Gyula, Pál, Dezső és Jenő; Luczenbacher Miklós és neje Koller Blanka, valamint gyermekeik Ada és Jani; Luczenbacher Istvánnak, az elhunyt fivérének özvegya Kobek Gizella asszony és gyermekei Pál és Edith, továbbá az egész rokonság nevében mélyen megsomorodva jelentjük, hogy a legjobb apa, illetve

kolték a lázas csatadalokat, s ha bevonultak, mily kedvesen dobbantottak picilábaikkal a Rákóczy-induló lelkesítő ütemére.

De minek mondjam tovább, minek hoznám fel az igéző hölgy honvédeket, kik mert mindenüket feláldozták, vagyonukat kedveseiket, — ők maguk is eljöttek, hogy kis kezük varrta zászlóik alatt küzdenek a szent ügyért, s ha Istennek úgy tetszik, forró piros vérük egyesüljön kedveseik kiömlő vérével!

Midőn pedig az önkény rómes éjszaka borult a nemzetre, ismét csak a nők valának az elsők, kik a vigasztalás irját csepogtették fájó szívsebünkre. — Bámulatos találékonysággal ezer meg ezer bujdosó életét mentették meg. Teleki Blanka Podhorszky Mária stb. fogságba hurcoltattak a honvédek gyámolításáért — Naderspachnét nyilvánosan megvesszőztette a véres kezű Haynau, mivel bujdosó honvédeknek adott menhelyet. — Bohusné Szögyén Antónia nevét az aradi vár foglyai imába foglalták.

Mi pedig szent szined előtt leborulunk Mindenható s a költő szavait imádságként hozzád küldve esdve kérünk:

Isten! áldd meg a magyart
Jó kedvvel bőséggel,
Nyujts feléje védő kart
Ha küzd ellenséggel.

Pacsesz Gyula.

elnémul, minden megszűnik, s jáz ój esőndjét csak halálhörgés, fajkiáltás s egy-egy gazdátlan száguldó paripa dobaja s fájdalom nyerítése zavarta meg — keresi a holtak közt az élőket, hogy megmentse azt, kibem még némi szikrája van a földi életnek.

Ide tekints férfi! ki száz esatában száz sebet adtál és vettél, ki diadalmasan tértél vissza s hősnak, félistennek képzelted magad. Nem! nem te vagy a hős, a félisten, ezek a hősök, a hősnők, félistenek, kik a halálraszánt szolgát visszahívják újra az életnek. — Ők voltak szabadságharcunk őrangyalai. Mennyi sajtó seb heggedt be puha kezük gyöngéd érintésére, mily sok könnyet száritott fel vigasztaló édes szavuk!

Ilyenek voltak hőgyeink önvédelmi harcunk alatt 1848-ban. Részt vettek a nemzet örömében, ha napjai vígan folytak, ott ragyogott a nevük az áldozók élén, ha áldozniok kellett. Áldoztak pedig arany ezüst ékszerekkel s aranyból és ezüstből is drágább övéikkel. Sőt még a durva közimunkától sem riadtak vissza, ha a közveszély úgy kívánta. Hiszen mindnyájan tudjuk, mit tettek a budapesti hőgyek, midőn szeretett hazájuk fővárosát, boldog családi tűzhelyüket fenyegette a durva ellenség. Hogy hordták a követ Szent Gellért hegyénél, hogy égött a munka, hogy engedelmeskedett a durva anyag gyenge kis kezüknek. S mellé mily vidámak voltak, mily lelkesült arccal éne-

nagyapa és após méltóságos idősb szobi Lucenbacher Pál, a főrendiház, a székesfővárosi bizottság és középítési bizottság tagja Hütteldorfban, 1900. március 11-én délután 4 $\frac{1}{4}$ órakor elhunyt. A megboldogult földi maradványait e hó 14-én délelőtti 11 órakor a Bécs melletti Hütteldorfban az irgalmasrend zárdájában fogják beszentelni és még életében nyilvánított kívánságához képest, ideiglenesen ugyancsak ott eltemetni, addig, míg a szobi családi kriptá el nem készül. Lelki üdvéért a szent miseáldozatokat Hütteldorfban a Kolostor kápolnájában folyó hónap 14-én délelőtti 10 órakor, Budapesten a lipótvárosi plébánia templomában 15-én délelőtti 10 órakor, Szobon a plébánia templomában 17-én mondják. Béke és áldás hamvaira.

— **Gyermekelőadás a leányiskolában.** Polgári leányiskolánk tantestülete e hó 10-én jótékonycélu gyermekelőadást rendezett növendékeivel a városház nagytermében. Bár igen sok szülő véleménye találkozott ama általános, és általunk is táplált felfogással, hogy gyermekeknek színpadon való szerepeltetése nem helyén való sőt sok tekintetben káros a gyermek ártatlan lelkületére, mert szenvedésre, hiúságra, piperéskedésre és alakoskodásra szoktatja és idő előtt letörli lelkéről a gyermekies, tudatlan naivság üde hamvát, de a szerepeltetés és a kosztümök is a szülőket költséges és sokszor terhes kiadásokba sodorják és a növendékeket könyveiktől napokra elvonják — mégis készséggel elismerjük, hogy a növendékek a két darabban ügyesen mozgottak, helyes szójejtéssel deklamáltak, és a leginkább szülőkből álló közönség élvezett és gyönyörködött. Különösen kedves és dekoratív hatása volt a jelmezball életkép A szülők sokat tapsoltak, és hálálul a tantestület fáradozásainak az ügyes és gondos rendezés és betanítás körül, végül megéljeneztek és meg tapsolták a lelkes igazgatónt és kedves munkatársait. Az előadás után az apróságok kedélyes táncot rögtönöztek, és buzgó kintartásukkal az öregebbek elöl szinte elokkupálták a táncot. A közönség szívesen gyönyörködött a jövő bálók táncosnőiben, míg a mamák úgy jóval éjjel után hazaszállították s bájos apróságokat.

— **Elítelt párbajozók** Párbaj vétsége miatt vonta hetfőn felelősségre kir. törvényszékünk büntető bírósága Halma y László korponai főszolgabíró. Kolbenhayer Eleket, kik a múlt nyáron kardpárbajt vívtak, melyben utóbbi jelentéktelenül megsérült. A kir. törvényszék Halma y Lászlót 6 napi, Kolbenhayer Eleket pedig 3 napi államfogházra ítélte.

— **Csalárd bukásért elítelve.** Csalárd bukás büntetése miatt került a vádlottak padjára Feldman Károly ismert ipolysági gépügynök. Egykor vagyonos fakereskedő volt, de könyveket hiányosan és rosszul vezetett azért, hogy — mint a vád mondja hitelezőit megkárosítsa, mérleget egyáltalán nem készített, így a vagyona állaga nem volt megállapítható. A vizsgálat során kitűnt, hogy 178.000 korona passzívával csak 80000 korona aktív volt de a leltár értékesítésekor e vagyona alig 8000 korona értékre olvadt le, úgy hogy e csődnél a hitelezők nem kapták meg követelésük 5 %-át sem. Hetfőn volt ügyében a végtárgyalás, melynek során a kir. ügyész vádindítványának, és Mühlstein Gábor ügyvéd védelmének meghallgatása után a kir. törvényszék Feldmann Károlyt csalárd bukás büntetése miatt 2 évi és 3 hónapi jegyházra ítélte. Vádlott és terhére a kir. ügyész felbbezést jelentett be.

— **A legújabb tuberkulin.** Távirat jött Párisból, mely szárazon és röviden ad hírt olyan dologról, melynek olvastára új reménység költözik a szívébe azoknak a szerencsétleneknek, a kiknek orcájára odalehelte piros esőkját a halál. Szomorú dologról van szó: életéről az emberiség egy hetedének. A tudomány ugyanis megállapította hogy ennyit szed áldozatul a Gauthier Margit gyilkos betegsége, az a pusztító kór, melynek tüdővész a neve. Az orvos, a ki rendíthetetlen nyugalommal száll szembe a halál száz fájával, gyámoltalanul áll ama láthatatlan apró ellenség előtt, melyet tuberkulózis-bacillusnak keresztelt el a tudomány. Laboratóriumában hányszor virrasztott a tudós, hogy szert találjon, a mivel megfojthassa ezt a gyilkost, de meddő volt minden kutatás, hiábavaló minden fáradozás. Egyszer már úgy volt, hogy rájöttek a tüdővész gyógyításának módjára. Kochnak hívták azt a tudóst, a ki fölfedezte, hogy bacillusok terjesztik a tuberkulózist s fölfedezésének első látában hangosan hirdette: meg van a talány kulcsa, most már könnyű a megfejtés. Hamarosan kitűnt, hogy korai volt az öröm, csak pusztultak tovább a szegény tüdőbetegek. Ma végre újra hire jött, a világ egyik legtekintélyesebb revüje adja hírül, hogy megtalálták a tüdővész gyógyításának módját. A telegramm, a mely sok ember lelkében fogja felnyújtani a reményt, így hangzik: A Revue des Revues egy cikket közöl; amely szerint a tuberkulózis gyógyításának problémája végkép meg van oldva, még pedig egy marhahusból kisorsított nedv vagy szérum alkalmazásával. A fölfedezés Richet Charles és Haricourt orvosoknak, a szérumos gyógyítómód megalapítóinak köszönhető.

— **Vérgyógyászat (Hämopátia.)** Már több ízben említés történt azon új gyógymódról, mely, mint a napról-napra elért remek eredmények bizonyítják, hivatva lesz a most uralkodó gyógymódoknak teljesen új irányt adni. E gyógymód feltalálója és egyedüli képviselője Dr Kovács J. fővárosi orvos, kinek Budapest V. Váci körút 18 sz. alatt hämopatiái intézetében teljes gyógyulást nyernek mind azon betegek, kik asthma sziv. gyomor-bél, hólyag vagy idegbajban (különösen neurasztzeniában,) továbbá vér és bőrbántalomban szenvednek. Ilyen betegek el ne mulasszák a hírneves szaktudóshoz segítségért folyamodni.

— **A vörös kakas.** Ma délután 2 órakor tüzelés hozta mozgásba a várost. Leégett az ugynevezett Csűrben három ház. A szelet a vizbőség paralizálta, így a mentési munkákkal a terjedést sikeresen paralizálták.

— **A Pillangó** a legjobb és legszebb magyar társadalmi és művészeti élelap. Ugy tartalma, mint különösen az eddigelé nálunk páratlan művészettel megrajzolt képei, az élelapot az ilyenmü elsőrendü lapok közé sorozzák. A Pillangó célja a hasonló irányu német lapokat kiszorítani a mi kitünő tartalmával részben sikerült is. Ajánljuk egy-egyeknek mint olvasókönyvnek. E lapnak egyetlenegy szalonból sem szabad hiányozni. Kiadóhivatal: Budapest VI., Hajós utca 23. sz. a. van. Előfizetési ára negyedévre két korona. Mutatványszám kívánatra ingyen.

Ipolysági piaci árak.

(1900. március 13.)

Buza mm.	kor. 13.40—13.20
Rozs	12.40—12.20
Arpa	13.40—13.20
Zab	10.20—10.10
Burgonya	2.20—2.10
Széna	0.00—0.00
Szalma	0.00—0.00
Kukorica	10.40—10.20
Bükköny	13.60—13.40

KAVIÁR.

Legnagyobb elragadtatása pillanatában se lészen a leány eszményi viszonyt a szerelemben s ne képzelje földöntúli lénynek kedvesét, hogy azután ne veszítsen el mindent, ha kívül később, hogy az is csak ember a szokott földi gyarlóságokkal.

A legistenibb diadal a megbocsájtás, mert nyomában mosolyog a lelkiismeret.

Egyetlen hazugság kikezdi a házasság életét.

Aki a világgal nem törődik, azzal törődik a világ legtöbbit.

Hontvármegye főispánjától.

177. 1900. szám.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Hontvármegyénél nyugdíjazás folytán megüresedett választás utján betöltendő 2600 korona évi fizetés és 600 korona évi lakpénzzel javadalmazott árvaszéki elnöki, az esetleg megüresedő választás utján betöltendő 2200 korona évi fizetés, 400 korona lakpénz és 600 korona uti általánnyal javadalmazott szobi járási főszolgabírói, és egy vármegyei szolgabírói állásra pályázatot nyitok.

Felhivom pályázni kívánókat, hogy törvényben előirt minősítettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket, hozzám folyó évi április hó 11-ike délelőtti 10 óráig mint a törvényhatósági bizottság tavaszi rendes közgyűlésének napjáig nyujtsák be.

Ipolyság, 1900. évi február 28.

Horváth Béla

Hontvármegye és Semec-Bélabánya sz. kir. város főispánja.

Hirdetmény.

A felső-almási (Hontm.) ev. egyház árverés utján eladja

malmát.

Az árverés ideje ez évi március 29 reggeli 10 óra. Kikiáltási ár 2000 korona. Bánatpénz (vadium) 10 %-lök. Közelebbi felvilágosítást ad

Az egyházi előljáróság.

74. 1900. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a vámosmikolai kir. járásbíróóság 1899. évi V. 372. 1. számú végzése következtében Nagy Áron dr ügyvéd által képviselt Frúhauf Sámuel javára Pomozi András és társa ellen 57 kor. 80 fil, és 17 kor. 60 fil. s jár erejéig 1900. évi január hó 5-én együttesen foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 1424 kor. becsült butorok, lovak, gazdasági szerek, gépek és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a vmikolai kir. jbiróság V. 372. 2. 1900. sz. végzése folytán 75 kor 40 fil. tőkekövetelés ennek 1899. évi augusztus hó 20-ik napjától járó 6 % kamara és eddig összesen 47 korona 45 fillérben bírólilag már megállapított hátrálékos költségek erejéig alpereseknél Ipoly-Bélen leendő eszközzésére 1900. évi március hó 21-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, akik a befolyandó vételárra nézve a hitelező követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirtott bírói kiküldötnél szóval vagy írásban bejelenteni tartoznak.

V.-Mikola. 1900. március 6-án.

Németh Emil
kir. jbirósági vjhajtó.

3923. 1899. tlkv. szám.

Árverési hirdeteményi kivonat.

A vmikolai kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Csepregi János végrehajthatónak és Csepregi Károly a nagymaros visegrádi takarékpénztár korábbi ugy az I. magyar általános biztosító társaság későbbi végrehajthatóknak Csepregi Gyula végrehajtást szenvedő elleni 893 frt 36 kr. 3000 frt. 2556 frt 20 kr és 1137 frt 75 kr. tőkekövetelések és jár. iránti végrehajtási ügyében a vmikolai kir. járásbíróóság területén lévő Bajta és Szalka község határában fekvő a bajtai 146. sztkjvben Csepregi Gyula tulajdonául bejegyzett † 1 sor 216. hrsz. „laposmák“ dülöbeni szőlőre 84 frt, a † 2 sor 274. hrsz. „laposmák“ dülöbeni szőlőre 28 frt, a szalkai 71. sztkjvben I 1 sor 84 hrsz. 60 népsorsz a. zsellér ház és udvarra 1000 frt, a † 1 sor 2476. hrsz. „baglas“ pincére 150 frt, a szalkai 403. sztkjvben I. 1 sor 438. hrsz. „Babos régi föld“ szántóra, 18 frt, a szalkai 511 sztkjvben fele részben Csepregi Gyula végrehajtást szenvedő, másik fele részben neje László Emilia mint tulajdonostárs közös tulajdonául bejegyzett I. 1—2 sor 441. 442. hrsz. „babos“ zsellér szán-

tőföldekre 78 frt, a szalkai 619. sztkjvben fele részben Csepregi Gyula végrehajtást szenvedő másik fele részben pedig Diósi Ferenc tulajdonostárs tulajdonául bejegyzett I. 1—2 sor 399. 400. hrsz. „babos“ zsellér szántóföldekre 120 frt, végre a szalkai 684. sztkjvben fele részben Csepregi Gyula végrehajtást szenvedő, másik fele részben pedig neje László Emilia tulajdonostárs tulajdonául bejegyzett † 1 sor 550 hrsz. „temető körül“ szántóföldre 28 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **az 1900. évi március hó 20-ik napján d. e. 10 órakor** Bajta község bírói házában és ugyanazon nap **délután 3 órakor** Szalka község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az

ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 8 frt 40 krt, 2 frt 80 krt, 100 frtot, 15 forintot, 1 forint 80 krt, 7 forint 80 krt, 12 forintot, 2 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított es az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

V.-Mikola. 1899. november 5-én.

Kir. jbiróság mint tlkvi hatóság.

Markovich
kir. jbiró.

A nagymélt. m. kir. vallás- és közoktatásügyi
Minister ur ^{94.366.} szám a. kelt magas rendelete foly-
^{1899.} tán értesítjük az ország összes tanügyi hatóságait,
miszerint a

HYGIEIA pormentesítő vállalat,
illetve a
valódi amerikai **DUSTLESS** főraktára:
Ipolyság és környéke részére
Rumann Lajos
fűszer- és csemege áru üzletében van
Ipolyságon.

2-10

Páratlan
a **THYMOL**
fog-crème!

THYMOL
a legkellemesebb
fogtisztító-szer,
üdit, frissít.

THYMOL
ártalmatlan,
antiszepikus,
eltávolítja a fogfájást.

THYMOL
törvényesen védett
h a z a i
gyártmány.

1 tubus 60 fillér.

6 tubus diszes dobozban

Páratlan
a **THYMOL**
fog-crème!

THYMOL
fehériti, szépíti
és konzerválja a
fogakat.

THYMOL
uton
igen célszerű.
Nélkülözhetetlen.

THYMOL
fölkümul
minden más
fogtisztító-szert.

Kapható mindenütt.

3 kor, 60 fil. — bérmentve.

Egyedüli készítő és fő szétküldési raktár:

3-7

SCHWARTZ illatszergyára

higien. kozmet. labororium.

Budapest, VII. Damjanich-u. 28. Gyári raktár és fióküzlet Temesvárott.

97. 1900. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a vámosmikolai kir. járás-bíróság 1899. évi V 342/1 számú végzése következtében Dr. Nagy Áron ügyvéd által képviselt Kohn Áron javára Pomozi András és társa ellen 47 kor. s jár. erejéig 1900 évi január hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 1424 koronára becsült butorok, lovak, gazdasági szerek, gépek és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

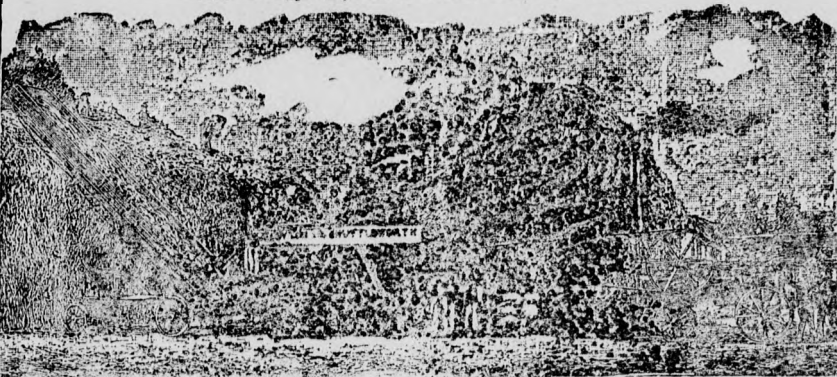
Mely árverésnek a vmikolai kir. jbiróság V 342/2 1900 sz. végzése folytán 47 kor. tőkekövetelés, ennek 1896 évi november hó 1-ik napjától járó 6 % kamatai és eddig összesen 42 kor. 31 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig alperesnél Ipoly-Bélen leendő eszközlésére 1900. évi március hó 21-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, akik a befolyandó vételárra nézve a hitelező követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott bírói kiküldöttéknél szóval vagy írásban bejelenteni tartoznak.

V.-Mikola, 1900. március 6 napján.

Német Emil kir. jbirósági v. hajtó.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váci-körút 63. sz.
altal a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

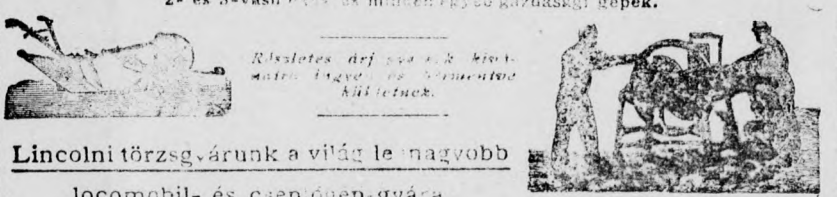

Locomobil és csepőgépek-készletek 20, egész 12 lóerőig, számkazalozók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szára gyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szecsavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú erők és minden egyéb gazdasági gépek.

Lincolni törzsgyárunk a világ le-nagyobb locomobil- és csepőgépgyára.

**Esemény
a magyar
irodalomban!**

NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

Az egyetemes történelem klasszikus könyve, a leggazdagabb történelmi képtár.

Tizenkét kötetben.

Eddigélé három kötet jelent meg. — Négy havonként jön egy-egy kötet.

Bővebbet a prospektus, melyet mindenki ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona

**Révai Testvérek Irodalmi Intézet r.-t.
Budapest, VIII. Üllői-ut 18.**

Szerkeszti a legkiválóbb magyar írók közreműködésével:

Marczali Henrik.

Megrendelhető

3 koronás csekély havi részletfizetésre e rendelőlapp segítségével, mely kivágandó és levelezőlapra ragasztva, hozzánk beküldendő.

A Nagy Képes Világtörténet azért eseménye a magyar irodalomnak mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem. A Nagy Képes Világtörténet megjelenésével minden más világtörténeti mű elavult és értéktelenné vált, A Nagy Képes Világtörténet az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinek, aki művelt ember akar lenni. A Nagy Képes Világtörténet az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretetét és összetartást tanul.

A Nagy Képes Világtörténet fejleszti a műizlést, táplálja a tudást, nemesíti a lelket.

A Nagy Képes Világtörténet briliáns stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatva gyönyörködtet is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságtól Budapesten a

Nagy Képes Világtörténet

című művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vevén, hogy eddigélé 3 kötet jelent meg s a további kötetek 4 havonként jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapesten a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részletek költiségeimre postai megbízás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékessé válik. A mű további kötetei a megjelenéshez képest és fizetési arányában szállítandók.

Kelt

Név:

Állás: